

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2015/2203

z 25. novembra 2015

o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa kazeínov a kazeinátov určených na ľudskú potrebu a o zrušení smernice Rady 83/417/EHS

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Smernicou Rady 83/417/EHS ⁽³⁾ sa stanovuje aproximácia právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa niektorých laktoproteínov (kazeínov a kazeinátov) určených na ľudskú potrebu. Od nadobudnutia účinnosti uvedenej smernice sa uskutočnilo viacero zmien, najmä pokiaľ ide o vývoj komplexného právneho rámca v oblasti potravinového práva a prijatie medzinárodnej normy pre potravinárske kazeínové výrobky Codex Alimentarius Komisiou (ďalej len „kódex noriem pre potravinárske kazeínové výrobky“), ktoré je potrebné zohľadniť.
- (2) Smernicou 83/417/EHS sa prenášajú právomoci na Komisiu s cieľom vykonávať niektoré jej ustanovenia. V dôsledku nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy je potrebné zosúladiť uvedené právomoci s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“).
- (3) V záujme zrozumiteľnosti by sa preto mala smernica 83/417/EHS zrušiť a nahradiť novou smernicou.
- (4) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ⁽⁴⁾ obsahuje všeobecné, horizontálne a jednotné pravidlá Únie týkajúce sa prijatia núdzových opatrení pre potraviny a krmivá. Súvisiace ustanovenia smernice 83/417/EHS už preto nie sú potrebné.
- (5) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ⁽⁵⁾ obsahuje všeobecné, horizontálne a jednotné pravidlá Únie týkajúce sa metód odoberania a analýzy vzoriek potravín. Súvisiace ustanovenia smernice 83/417/EHS už preto nie sú potrebné.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 424, 26.11.2014, s. 72.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 7. októbra 2015 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 10. novembra 2015.

⁽³⁾ Smernica Rady 83/417/EHS z 25. júla 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa niektorých laktoproteínov (kazeínov a kazeinátov) určených na ľudskú potrebu (Ú. v. ES L 237, 26.8.1983, s. 25).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá (Ú. v. EÚ L 165, 30.4.2004, s. 1).

- (6) Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 ⁽¹⁾ si majú podniky medzi sebou poskytovať dostatočné informácie, aby sa zabezpečilo poskytnutie presných informácií o potravinách konečnému spotrebiteľovi. Keďže výrobky v rozsahu pôsobnosti tejto smernice sú určené na predaj medzi podnikmi na prípravu potravinárskych výrobkov, je vhodné zachovať špecifické pravidlá, ktoré sú už zahrnuté v smernici 83/417/EHS, a prispôbiť ich aktuálnemu právnemu rámcu a zjednodušiť ich. V takýchto špecifických pravidlách by malo byť stanovené poskytovanie informácií medzi podnikmi o výrobkoch v rozsahu pôsobnosti tejto smernice s cieľom na jednej strane sprístupniť prevádzkovateľom potravinárskych podnikov informácie, ktoré potrebujú na označenie konečných výrobkov, napríklad pokiaľ ide o alergény, a na druhej strane zabrániť, aby sa tieto výrobky mohli zameniť za podobné výrobky, ktoré nie sú určené alebo vhodné na ľudskú spotrebu.
- (7) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 ⁽²⁾ sa stanovuje vymedzenie pojmov prídavná látka v potravinách a technologická pomocná látka, ktoré sa v smernici 83/417/EHS označujú ako technologické pomocné látky. V dôsledku toho by sa v tejto smernici mali používať pojmy „prídavná látka v potravinách“ a „technologická pomocná látka“ namiesto „technologická pomocná látka“. Takéto používanie terminológie by bolo tiež v súlade s kódexom noriem pre potravinárske kazeínové výrobky.
- (8) Ostatné pojmy a odkazy použité v prílohách smernice 83/417/EHS by sa mali upraviť tak, aby sa zohľadnili pojmy a odkazy použité v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1332/2008 ⁽³⁾ a nariadení (ES) č. 1333/2008.
- (9) V prílohe I k smernici 83/417/EHS sa stanovuje maximálny obsah vlhkosti pre potravinárske kazeíny na 10 % a maximálny obsah mliečneho tuku pre potravinárske kyslé kazeíny na 2,25 %. Vzhľadom na to, že v kódexe noriem pre potravinárske kazeínové výrobky sa tieto parametre stanovujú na 12 % a 2 %, príslušné parametre by sa mali stanoviť v súlade s uvedenou normou, aby sa zabránilo narušeniam obchodu.
- (10) S cieľom okamžite upraviť alebo aktualizovať technické prvky obsiahnuté v prílohách k tejto smernici tak, aby sa zohľadnil vývoj príslušných medzinárodných noriem alebo technický pokrok, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o normy uplatniteľné na potravinárske kazeíny a potravinárske kazeináty stanovené v prílohách I a II. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, vo vhodnom čase a vhodným spôsobom postúpili Európskemu parlamentu a Rade.
- (11) Keďže ciele tejto smernice, a to uľahčiť prostredníctvom aproximácie právnych predpisov členských štátov voľný pohyb kazeínov a kazeinátov určených na ľudskú spotrebu a zároveň zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia a zosúladiť existujúce ustanovenia so všeobecnými právnymi predpismi Únie o potravinách a s medzinárodnými normami, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodov ich rozsahu a dôsledkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje táto smernica rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

Táto smernica sa vzťahuje na kazeíny a kazeináty, ktoré sú určené na ľudskú spotrebu, a na ich zmesi.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 zo 16. decembra 2008 o prídavných látkach v potravinách (Ú. v. EÚ L 354, 31.12.2008, s. 16).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1332/2008 zo 16. decembra 2008 o potravinárskych enzýmoch, ktorým sa mení a dopĺňa smernica Rady 83/417/EHS, nariadenie Rady (ES) č. 1493/1999, smernica 2000/13/ES, smernica Rady 2001/112/ES a nariadenie (ES) č. 258/97 (Ú. v. EÚ L 354, 31.12.2008, s. 7).

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „potravínarsky kyslý kazeín“ je mliečny výrobok získaný oddelením, praním a vysušením kyslej zrazeniny odstredeného mlieka a/alebo iných výrobkov získaných z mlieka;
- b) „potravínarsky sladký kazeín“ je mliečny výrobok získaný oddelením, praním a vysušením zrazeniny odstredeného mlieka a/alebo iných výrobkov získaných z mlieka; zrazenina sa získa pôsobením syridla alebo iných enzýmov koagulujúcich mlieko;
- c) „potravínarsky kazeinát“ je mliečny výrobok získaný reakciou potravinárskeho kazeínu alebo zrazeniny potravinárskeho kazeínu s neutralizujúcimi látkami a následným sušením.

Článok 3

Povinnosti členských štátov

Členské štáty prijímajú všetky nevyhnutné opatrenia, ktorými sa zabezpečí, aby:

- a) sa s mliečnymi výrobkami vymedzenými v článku 2 obchodovalo pod názvami v ňom uvedenými iba vtedy, ak spĺňajú pravidlá stanovené v tejto smernici a normy stanovené v prílohách I a II, a
- b) sa kazeíny a kazeináty, ktoré nespĺňajú normy stanovené v prílohe I oddiele I písm. b) a c), v prílohe I oddiele II písm. b) a c) alebo v prílohe II písm. b) a c), nepoužívali na prípravu potravín a v prípade, ak sa s nimi legálne obchoduje na iné účely, boli nazvané a označené tak, aby kupujúci nebol uvedený do omylu, pokiaľ ide o ich druh, kvalitu alebo zamýšľané používanie.

Článok 4

Označovanie

1. Na baleniach, nádobách alebo etiketách mliečnych výrobkov vymedzených v článku 2 sa ľahko viditeľným, jasne čitateľným a nezmazateľným písmom uvádzajú tieto údaje:

- a) názov mliečneho výrobku stanovený v článku 2 písm. a), b) a c) a v prípade potravinárskych kazeinátov aj označenie katiónu alebo katiónov, ako je uvedené v prílohe II písm. d);
- b) v prípade výrobkov obchodovaných ako zmesi:
 - i) slová „zmes ...“, po ktorých nasledujú názvy rozličných výrobkov, z ktorých je zmes zložená, v poradí podľa klesajúcej hmotnosti;
 - ii) v prípade potravinárskych kazeinátov označenie katiónu alebo katiónov, ako je uvedené v prílohe II písm. d);
 - iii) v prípade zmesí obsahujúcich potravinárske kazeináty obsah bielkovín;
- c) čisté množstvo výrobkov vyjadrené v kilogramoch alebo gramoch;
- d) meno alebo obchodný názov a adresa prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, pod ktorého menom alebo obchodným názvom sa výrobok obchoduje, alebo, ak tento prevádzkovateľ potravinárskeho podniku nie je usadený v Únii, dovozca na trh Únie;
- e) v prípade výrobkov dovážaných z tretích krajín názov krajiny pôvodu;
- f) označenie dávky výrobkov alebo dátum výroby.

Bez toho, aby bol dotknutý prvý pododsek, údaje, ktoré sú uvedené v prvom pododseku písm. b) bode iii) a prvom pododseku písm. c), d) a e), môžu byť uvedené iba v sprievodnom dokumente.

2. Členský štát zakáže obchodovanie s mliečnymi výrobkami vymedzenými v článku 2 písm. a), b) a c) na svojom území, ak údaje uvedené v prvom pododseku 1 odseku 1 tohto článku nie sú uvedené v jazyku ľahko zrozumiteľnom pre kupujúcich v tom členskom štáte, kde sa obchoduje s týmito výrobkami, pokiaľ takéto informácie neposkytol prevádzkovateľ potravinárskeho podniku iným spôsobom. Uvedené údaje môžu byť uvedené vo viacerých jazykoch.

3. Ak sa minimálny obsah mliečnych bielkovín stanovený v prílohe I oddiele I písm. a) bode 2, prílohe I oddiele II písm. a) bode 2 a prílohe II písm. a) bode 2 prekročí u mliečnych výrobkov vymedzených v článku 2, môže byť táto skutočnosť bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia právnych predpisov Únie, zodpovedajúcim spôsobom vyznačená na baleniach, nádobách alebo etiketách výrobkov.

Článok 5

Delegovanie právomoci

Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 6 prijímať delegované akty s cieľom zmeniť normy stanovené v prílohách I a II, aby sa zohľadnil vývoj príslušných medzinárodných noriem a technický pokrok.

Článok 6

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku. Je mimoriadne dôležité, aby Komisia dodržiavala svoj zvyčajný postup a pred prijatím delegovaných aktov uvedených v článku 5 uskutočnila konzultácie s expertmi, a to aj s expertmi z členských štátov.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 5 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 21. decembra 2015. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevzniesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 5 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

5. Delegovaný akt prijatý podľa článku 5 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov od oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 7

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 22. decembra 2016. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných opatrení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 8

Zrušenie

Smernica 83/417/EHS sa zrušuje s účinnosťou od 22. decembra 2016.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe III.

Článok 9

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 10

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 25. novembra 2015

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
N. SCHMIT

PRÍLOHA I

POTRAVINÁRSKE KAZEÍNY

I. NORMY UPLATNITEĽNÉ NA POTRAVINÁRSKE KYSLÉ KAZEÍNY

a) Hlavné faktory zloženia

1. Maximálny obsah vlhkosti	12 % hmot.
2. Minimálny obsah mliečnych bielkovín v sušine	90 % hmot.
z toho minimálny obsah kazeínov	95 % hmot.
3. Maximálny obsah mliečného tuku	2 % hmot.
4. Maximálna titračná kyslosť vyjadrená v ml decinormálneho roztoku hydroxidu sodného na g	0,27
5. Maximálny obsah popola (vrátane P ₂ O ₅)	2,5 % hmot.
6. Maximálny obsah bezvodej laktózy	1 % hmot.
7. Maximálny obsah sedimentu (spálených častíc)	22,5 mg v 25 g

b) Kontaminanty

Maximálny obsah olova	0,75 mg/kg
-----------------------	------------

c) Nečistoty

Cudzorodé látky (ako je drevo alebo kovové častice, vlasy alebo fragmenty hmyzu)	žiadne v 25 g
--	---------------

d) Technologické pomocné látky, bakteriálne kultúry a povolené zložky

- kyseliny:
 - kyselina mliečna
 - kyselina chlorovodíková
 - kyselina sírová
 - kyselina citrónová
 - kyselina octová
 - kyselina ortofosforečná
- bakteriálne kultúry produkujúce kyselinu mliečnu
- srvátka

e) Organoleptické vlastnosti

- Vôňa: Žiadne cudzie vône.
- Vzhľad: Farba od bielej po krémovú bielu; výrobok nesmie obsahovať žiadne hrudky, ktoré by sa nerozpadli pod miernym tlakom.

II. NORMY UPLATNITEĽNÉ NA POTRAVINÁRSKE SLADKÉ KAZEÍNY

a) Hlavné faktory zloženia

1. Maximálny obsah vlhkosti	12 % hmot.
2. Minimálny obsah mliečnych bielkovín v sušine	84 % hmot.
z toho minimálny obsah kazeínov	95 % hmot.
3. Maximálny obsah mliečneho tuku	2 % hmot.
4. Minimálny obsah popola (vrátane P ₂ O ₅)	7,5 % hmot.
5. Maximálny obsah bezvodej laktózy	1 % hmot.
6. Maximálny obsah sedimentu (spálených častíc)	15 mg v 25 g

b) Kontaminanty

Maximálny obsah olova	0,75 mg/kg
-----------------------	------------

c) Nečistoty

Cudzorodé látky (ako je drevo alebo kovové častice, vlasy alebo fragmenty hmyzu)	žiadne v 25 g
--	---------------

d) Technologické pomocné látky

- syridlo spĺňajúce požiadavky nariadenia (ES) č. 1332/2008;
- iné enzýmy koagulujúce mlieko, ktoré spĺňajú požiadavky nariadenia (ES) č. 1332/2008.

e) Organoleptické vlastnosti

1. *Vôňa*: Žiadne cudzie vône.
 2. *Vzhľad*: Farba od bielej po krémovú bielu; výrobok nesmie obsahovať žiadne hrudky, ktoré by sa nerozpadli pod miernym tlakom.
-

PRÍLOHA II

POTRAVINÁRSKE KAZEINÁTY

NORMY UPLATNITEĽNÉ NA POTRAVINÁRSKE KAZEINÁTY

a) Hlavné faktory zloženia

1. Maximálny obsah vlhkosti	8 % hmot.
2. Minimálny obsah mliečnych bielkovín v sušine	88 % hmot.
z toho minimálny obsah kazeínov	95 % hmot.
3. Maximálny obsah mliečneho tuku	2 % hmot.
4. Maximálny obsah bezvodej laktózy	1 % hmot.
5. Hodnota pH	6,0 až 8,0
6. Maximálny obsah sedimentu (spálených častíc)	22,5 mg v 25 g

b) Kontaminanty

Maximálny obsah olova	0,75 mg/kg
-----------------------	------------

c) Nečistoty

Cudzorodé látky (ako je drevo alebo kovové častice, vlasy alebo fragmenty hmyzu)	žiadne v 25 g
--	---------------

d) Prídavné látky v potravinách

(voliteľné neutralizujúce a tlmiace látky)

hydroxidy	}	sodné
uhličitaný		draselné
fosforečnany		vápenaté
citraný		amónne
		horečnaté

e) Vlastnosti

1. *Vôňa*: Veľmi slabé cudzie príchute a pachy.
2. *Vzhľad*: Farba od bielej po krémovú bielu; výrobok nesmie obsahovať žiadne hrudky, ktoré by sa nerozpadli pod miernym tlakom.
3. *Rozpustnosť*: Takmer úplne rozpustné v destilovanej vode, okrem kazeinátu vápenatého.

PRÍLOHA III

TABUĽKA ZHODY

Smernica 83/417/EHS	Táto smernica
článok 1	články 1 a 2
článok 2	článok 3
článok 3	článok 3
článok 4 ods. 1	článok 4 ods. 1 prvý pododsek
článok 4 ods. 2 prvý pododsek	článok 4 ods. 2
článok 4 ods. 2 druhý pododsek	článok 4 ods. 1 druhý pododsek
článok 5	—
článok 6 ods. 1	—
článok 6 ods. 2	—
článok 7	—
článok 8	—
článok 9	—
článok 10	—
článok 11	—
—	článok 5
—	článok 6
článok 12	článok 7
—	článok 8
—	článok 9
článok 13	článok 10
príloha I oddiel I	článok 2 písm. a) a b)
príloha I oddiel II	príloha I oddiel I
príloha I oddiel III	príloha I oddiel II
príloha II oddiel I	článok 2 písm. c)
príloha II oddiel II	príloha II
—	príloha III